

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11
Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУДОВА ПСИХОЛОГІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Юридична психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри психології та соціального забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри
Марина ОКСЮТОВИЧ
Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми
Андрій ПАВЛІЧЕНКО
Андрій ПАВЛІЧЕНКО

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення ПАВЛІЧЕНКО Андрій

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 13

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3	–
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
	6-й	–	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		16 год.	–
		Лабораторні	
		- год.	–
		Самостійна робота	
42 год.	–		
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Судова психологія» є оволодіння теоретичними знаннями щодо проявів психологічних особливостей у сфері правового регулювання і судової діяльності зокрема, а також закріплення практичних навичок для їх застосування у конкретних життєвих ситуаціях.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення психологічних закономірностей, що є важливими для правоохоронної та судової діяльності;
- розробка на цій основі психологічних методів і прийомів, що застосовуються при здійсненні результативної правоохоронної діяльності;
- оволодіння спеціальними психологічними знаннями з метою їх застосування в правоохоронній та судовій діяльності зокрема.

В результаті вивчення дисципліни «Судова психологія» студент повинен **знати:**

- теоретико-методологічні засади та принципи судової психології;
- предмет, завдання, систему і методи судової психології;
- категорійно-понятійний апарат дисципліни, її специфіку та закономірності функціонування в сфері суспільно-правових відносин та правової поведінки;
- особливості правової соціалізації;
- психологічні особливості особистості правоохоронця та інших суб'єктів і учасників кримінального, цивільного та господарського судочинства (слідчого, судді, прокурора, адвоката);
- закономірності індивідуально- і соціально-психологічних явищ у діяльності правоохоронних органів;
- методи і прийоми психологічного впливу на об'єкти професійної діяльності;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 13

- засоби та методи запобігання конфліктів у правоохоронній діяльності;
- закономірності професійного спілкування, в т.ч. взаємодії з працівниками інших підрозділів та органів;
- психологічні аспекти проведення слідчих дій;
- підстави призначення та порядок проведення судово-психологічної експертизи;
- управлінські аспекти правоохоронної діяльності;
- психологічні особливості особистості в процесі спільної діяльності (слідчий - прокурор - оперативний працівник - оперативний працівник), (слідчий прокурор криміналіст адвокат) (прокурор спеціаліст-психолог), (державний обвинувач (прокурор) - учасники судового засідання).

Після вивчення дисципліни «Судова психологія» студент повинен **уміти:**

- складати психологічний портрет правопорушників з різною антисоціальною спрямованістю особистості;
- соціально-психологічно визначати статус окремих учасників процесуальної взаємодії;
- використовувати психологічні чинники ефективної текстуальної та мовної побудови обвинувальної промови;
- аналізувати психологічний стан об'єкта професійного впливу, вибору адекватних особистості та ситуації методів і прийомів;
- аналізувати витоки конфлікту, їх профілактики і вирішення у професійній діяльності;
- аналізувати практичні ситуації прокурорсько-слідчої, експертно-криміналістичної та управлінської діяльності, визначення їх психологічних чинників;
- первинно діагностувати професійно значущі якості працівників основних фахових напрямів, визначення напрямів їх удосконалення;
- володіти методикою встановлення психологічного контакту,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 13

визначення і усунення психологічних бар'єрів; вміннями розуміння вербальних і невербальних чинників спілкування;

- визначати психологічні особливості слідчих, процесуальних дій, необхідності призначення судово-психологічної експертизи та формулювання запитань до психолога-експерта.

- особисто призначати та тлумачити судово-психологічну експертизу, у тому числі - комплексну.

Методологія вивчення навчальної дисципліни «Судова психологія» будується на взаємозв'язку теоретичних концепцій та тих практичних навичок, яких набувають студенти за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія»), змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Судова психологія» забезпечуватиме формування *інтегральної компетентності*: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог та таких загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 13

аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 053 «Психологія»:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи судової психології.

Тема 1. Предмет, завдання та методи судової психології.

Предмет судової психології. Методи психології та можливості їх застосування у правозастосовній практиці. Співвідношення юридичної та судової психології. Функції судді у суспільстві. Психологічний фактор та правосуддя: практичні аспекти їх взаємодії.

Тема 2. Психологія особистості в судовій психології.

Поняття про особистість. Структура психіки особистості. Індивідуально-типологічні особливості особистості. Психограма слідчого. Психологічні типи слідчого.

Тема 3. Емоційно-вольові процеси і стани особистості . Психологічні стани у процесі вчинення злочину. Емоції та почуття: загальна характеристика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 13

Вольові процеси особистості. Емоції і почуття в ситуації злочину.

Тема 4. Діяльнісний підхід до юридичної праці судді.

Поняття і структура діяльності. Види судової діяльності. Психологія судової діяльності.

Тема 5. Психологія судового процесу

Психологічні особливості судового процесу. Внутрішнє переконання як психологічний стрижень суб'єктів судового процесу. Психологія прийняття рішень судом.

Тема 6. Психологія судових дій

Психологічні основи судового допиту. Перехресний допит. Психологічні основи очної ставки. Психологічні основи судового огляду.

Змістовий модуль 2. Прикладні засади юридичної психології

Тема 7. Судово-психологічна експертиза

Компетенція судово-психологічної експертизи. Методи судово-психологічної експертизи. Організація впровадження судово-психологічної експертизи.

Тема 8. Психологія учасників розслідування злочинів

Психологічні особливості особи слідчого. Психологія обвинуваченого. Психологія потерпілого і свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності.

Тема 9. Психологія допиту

Поняття про допит та його функції. Психологія діагностики особи допитуваного. Психологічні прийоми під час допиту.

Тема 10. Психологічні аспекти формування показань

Стадія формування показань: сприйняття. Стадія формування показань: запам'ятовування. Стадія формування показань: відтворення. Психологічні особливості формування показань неповнолітніми.

Тема 11. Психологія відтворення обстановки та обставин події.

Психологічні основи слідчого експерименту. Структура слідчого

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 13

експерименту. Психологічні основи перевірки показань на місці.

Тема 12. Поняття про обшук та його психологічні особливості.
Дзеркальне мислення правопорушника та слідчого. Психологічні основи результативного обшуку.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістові модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
№1	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи судової психології.				
	Тема 1. Предмет, завдання та методи судової психології.	6	2	-	44
	Тема 2. Психологія особистості в судовій психології.	10	4	2	44
	Тема 3. Емоційно-вольові процеси і стани особистості. Психологічні стани у процесі вчинення злочину	10	4	2	44
	Тема 4. Діяльнісний підхід до юридичної праці судді	10	4	2	44
	Тема 5. Психологія судового процесу	10	4	2	4
	Тема 6. Психологія судових дій	6	2	--	44
	Разом змістовий модуль 1	52	20	28	224
№2	Змістовий модуль 2. Проблема самопізнання індивідуально-типологічних особливостей особистості, її психічних процесів, станів та властивостей.				
	Тема 7. Судово-психологічна експертиза	8	2	2	4
	Тема 8. Психологія учасників розслідування злочинів	8	2	2	4
	Тема 9. Психологія допиту	8	2	2	4
	Тема 10. Психологічні аспекти формування показань	6	2	2	2
	Тема 11. Психологія відтворення обстановки та обставин події.	4	2	-	2
	Тема 12. Психологія обшуку.	4	2	-	2
	Разом змістовий модуль 2	38	12	18	318

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 13

	РАЗОМ	190	332	316	542
--	--------------	------------	------------	------------	------------

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Психологія особистості в судовій психології.	2
Тема 2. Емоційно-вольові процеси і стани особистості. Психологічні стани у процесі вчинення злочину	2
Тема 3. Діяльнісний підхід до юридичної праці судді	2
Тема 4. Психологія судового процесу	2
Тема 5. Судово-психологічна експертиза	2
Тема 6. Психологія учасників розслідування злочинів	2
Тема 7. Психологія допиту	2
Тема 8. Психологічні аспекти формування показань	2
РАЗОМ	16

6. Завдання для самостійної роботи

Основними завданнями самостійної роботи слухачів є підготовка і виконання поточних навчальних завдань, а також самостійне вивчення окремих питань навчальної дисципліни. Самостійна робота передбачає вирішення практичних завдань та підготовку навчально-наукового есе (згідно визначених вимог) за однією із запропонованих тем.

Орієнтовна тематика есе

1. Психологічні особливості особистості злочинця.
2. Вивчення особистості правопорушника та його мотиваційної сфери.
3. Мотив як елемент психологічного механізму злочинного діяння.
4. Співвідношення мотиву, цілі та результату при вчиненні злочину з необережності та умисно.
5. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії.
6. Психологічні аспекти стадій злочину.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 13

7. Юридико-психологічна характеристика групової злочинної діяльності.
8. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань (груп), їхньої протиправної діяльності.
9. Психологічне дослідження особистості потерпілого та його віктимної поведінки.
10. Роль жертви у генезі злочину, її можливі міжособистісні зв'язки та стосунки зі злочинцем.
11. Віктимна поведінка як причина злочину.
12. Шляхи подолання віктимності.

7. Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуальних завдань є: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих студентами на теоретичних і практичних заняттях.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Судова психологія» включає:

- анотування вивченої додаткової літератури;
- опрацювання визначених проблемних питань та їх обговорення на практичних заняттях.

8. Методи навчання

Вербальні: проблемна лекція, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Пояснювально-ілюстративний: пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами.

Презентація, міні-лекція.

Дискусійний метод.

Метод активного навчання: проведення дидактичних ігор (ділових, рольових, імітаційних), ігрового проектування.

Ситуаційний метод.

Традиційні та сучасні технології, а саме: особистісно-орієнтована, інформаційно-комп'ютерна, інтерактивні, ігрові, проблемно-орієнтовані та технології змішаного навчання. Дані технології реалізуються у формі лекцій (лекції-візуалізації, проблемні, лекції із застосуванням техніки зворотного

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 13

зв'язку); семінарських занять (з використанням елементів тренінгу та коучингу; дискусій, бесіди, брейнстормінгу; рольових ігор; робота в колі, в малих групах (або парами), творчі завдання); самостійної роботи (підготовка до контрольних заходів). Використання навчального середовища Moodle та програми для організації відеоконференцій Google Meet.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням есе за визначеною темою.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
8	8	8	8	10	8	8	8	8	8	8	10	100

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 13

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка «незадовільно» («F» та «FX» відповідно до шкали ECTS);
- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Екзамен	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. – К. : ЦУЛ, 2020. – 336 с.
2. Магдисюк Л. І. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / Людмила Іванівна Магдисюк, Раїса Петрівна Федоренко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 320 с.
3. Магдисюк Л. І. Судова психологія : методичні рекомендації до курсу «Судова психологія» : практичні та лабораторні заняття / Людмила Іванівна Магдисюк. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2020. – 23 с.
4. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. – Одеса : Екологія, 2019. – 456 с.
5. Пасько О.М. Структурні компоненти готовності слідчого до професійної діяльності // Юридична психологія : наук. журн. / Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. – №1(26). – С. 70–77.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 13

6. Цільмак О.М. Загальнотеоретичні положення судової психології // Право і Безпека. – 2019. – № 1. – С. 117–122.

7. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / Г. В. Мухіна ; за заг. ред. В. М. Бесчастного.– Київ: ВД «Дакор», 2019. – 236 с.

Допоміжна література:

1. Вітакультурна методологія: антологія. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана : колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 980 с.

2. Методологія і психологія гуманітарного пізнання. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана : колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.

3. Мілорадова Н.Е. Застосування тренінгових технологій у професійній підготовці слідчих (на прикладі тренінгу «Психологія допиту») // Юридична психологія : наук. журн. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. – №1(26). – С. 62–70.

8. Мудрик А.Б. Психологічні особливості розвитку професійної кар'єри державних службовців / А. Мудрик // Психологічні перспективи. – Вип. 33. – Луцьк : РРВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2019. – С. 192– 204.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>.
2. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>.
3. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>.
4. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/535-psihoterapyia-kalna-nf.html>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: <http://hklib.npu.edu.ua/>.
7. Портал професійних психологів України «У психолога»: <http://upsihologa.com.ua/>.